

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Українська асоціація дослідників освіти

**«ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН»**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION: GLOBAL,
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSIONS OF CHANGE**

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

26 квітня 2024 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2024

Wasson, R. (ed). (1962). *Proceedings of the Allerton Parle Conference on Research in the Teaching of English*, December 2-4, 1962 (Urbana: Department of English, University of Illinois, 1963), p. 118.

Олена Зінич

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНАТОМІЇ

Анатомія людини є однією з важливих фундаментальних дисциплін з абстрактним контентом і водночас з високою точністю. Відсутність необхідних зразків для анатомічного експериментального навчання і невизначеність спостереження за дрібними структурами зразків призводить до труднощів для студентів у навчанні. Як нова технологія в галузі комп'ютерів, віртуальна реальність (далі VR – О. З.) має великий потенціал розвитку та практичне значення. Її застосування у навчанні анатомії людини привертає все більше уваги (Li et al., 2022).

Використання віртуальної реальності в медичній освіті відкриває нові можливості для студентів та медичних фахівців. Замість того, щоб просто запам'ятовувати певні структури з друкованих атласів та іншого навчально-методичного забезпечення, є можливість глибше розуміти анатомію через візуальне сприйняття тривимірних зіставлень. Це допомагає збільшити ефективність навчання, оскільки здобувачі освіти можуть швидше та з задоволенням засвоювати матеріал, не витрачаючи багато часу на запам'ятовування (Khan et al., 2014). Зазначимо, що VR робить навчання захопливим, що може підвищити мотивацію студентів та зробити освітній процес пізнавальним для них.

Крім того, VR має потенціал стати трансформаційним інструментом у медичній освіті, пропонуючи інтерактивні моделі та клінічні симуляції (Abundez Toledo et al., 2024). Наголосимо, що популярність дистанційної освіти робить VR привабливою для освітнього процесу, оскільки дозволяє здобувачам освіти отримати доступ до якісних навчальних ресурсів, незалежно від їх географічного розташування.

Однією з найважливіших перспектив VR є той факт, що користувачі можуть взаємодіяти з віртуальною створеною реальністю. З іншого боку, VR є новим поколінням тривимірної візуалізованої технології, що надає змогу взаємодіяти як з фізичними, так і з віртуальними об'єктами, при цьому останній можна накладати на перший у реальному просторі (Sinou et al., 2023).

Праця Я. Альхарбі та його колег відображає значний інтерес до потенційного використання технології тривимірної VR у навчанні

медичних студентів, зокрема у курсах анатомії людини. Їхнє дослідження виокремлює шість ключових напрямків, які варто враховувати під час впровадження цієї технології:

- функції тривимірної VR сприяють процесу навчання і пов'язані з презентацією, використанням та відображенням цілей, а також надають повне джерело інформації;
- інформація, яку подає тривимірна VR, дуже доступна, корисна та легка для опанування здобувачами освіти;
- використання тривимірна VR занурює у реальний досвід навчання, що сприяє залученню як викладачів, так і студентів до освітнього процесу;
- технологія тривимірна VR можна використовувати як допоміжний засіб навчання разом із традиційними мокрими препаратами, що націлене на покращення розуміння матеріалу;
- існують обмеження використання тривимірної VR, зокрема це складнощі в налаштуванні та обмеженні функціональності пристроїв, що потребують уваги;
- варто враховувати ризики для здоров'я, як-от напругу очей та головний біль, що можуть виникнути в результаті використання тривимірної VR (Alharbi et al., 2020).

На нашу думку, ці напрямки можуть стати важливими для визначення стратегій впровадження технології тривимірної VR у медичну освіту та розробки заходів безпеки для користувачів.

Використання VR в медичній освіті в США є надзвичайно актуальним і поширеним явищем. Так, наприклад, медичний коледж Роберта Ларнера університету штату Вермонт, і медична школа штату Східна Вірджинія використовують VR для різних цілей, зокрема симуляції медичних процедур, тренування навичок хірургічного втручання, діагностики та навчання медичних студентів з використанням віртуальних клінічних сценаріїв (Куліченко, 2021).

Отже, у медичній освіті, де важлива точність та реалізм, використання VR відкриває нові можливості для покращення освітнього процесу. Розглядаючи потенціал VR для покращення навчання, важливо працювати над розвитком та вдосконаленням цієї технології, забезпечуючи доступність, ефективність та безпеку для користувачів. З постійним розвитком та інноваціями, VR може стати невіддільною частиною медичної освіти, піднімаючи її якість та доступність для усіх зацікавлених.

ЛІТЕРАТУРА

- Куліченко, А. К. (2021). *Теоретичні та методичні засади інноваційної діяльності медичних коледжів університетів США* (дис...д-ра пед. наук : 13.00.01). Суми.
- Abundez Toledo, M, Ghanem, G, Fine, S, Weisman, D, Huang, Y. M., Rouhani, A. A. (2024). Exploring the promise of virtual reality in enhancing anatomy education: a focus group study with medical students. *Front. Virtual Real.* 5, 1369794. doi: 10.3389/frvir.2024.1369794.
- Alharbi, Y., Al-Mansour, M., Al-Saffar, R., Garman, A., Alraddadi, A. (2020). Three-dimensional Virtual Reality as an Innovative Teaching and Learning Tool for Human Anatomy Courses in Medical Education: A Mixed Methods Study. *Cureus*, 12(2), e7085. <https://doi.org/10.7759/cureus.7085>.
- Khan, F. J. S., Alfalah, T., Alfalah, S. F. M., Chan, W., Harrison, D. K., Charissis, V. (2014). Virtual Reality medical training system for anatomy education. *Science and Information Conference, London, UK* (pp. 752–758). doi: 10.1109/SAI.2014.6918271.
- Li, Z, Li, Z., Peng, C., Zhao, M., He, Q. (2022). A Bibliometric Analysis of Virtual Reality in Anatomy Teaching Between 1999 and 2022. *Front. Educ.* 7, 874406. doi: 10.3389/feduc.2022.874406.
- Sinou, N., Sinou, N., Filippou, D. (2023). Virtual Reality and Augmented Reality in Anatomy Education During COVID-19 Pandemic. *Cureus*, 15(2), e35170. <https://doi.org/10.7759/cureus.35170>.

Ігор Зелений

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

РОЗВИТОК НЕПЕРЕРВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

У мінливому світі сучасних глобальних викликів, розвиток неперервної військової освіти стає надзвичайно важливим складником стратегії підготовки офіцерів ЗСУ до ефективного виконання завдань в умовах воєнних загроз та агресії. Концепція неперервної військової освіти виходить за межі традиційних навчальних програм, акцентуючи увагу на постійному професійному зростанні та розвитку протягом усього кар'єрного шляху [3].

Ця стаття спрямована на висвітлення значущості неперервної військової освіти як ключового елементу сучасних оборонних можливостей. Розуміючи динамічні зв'язки між освітою та глобальними викликами, ми висвітлюємо шляхи зміцнення боєздатності та стійкості військових структур, що стає все більш складним.

Процес підготовки офіцерів ЗСУ формувався під впливом багатьох внутрішніх, а також зовнішніх факторів, часто в довготривалих складних умовах, спричинених обмеженими ресурсами. Окрім процедурного аспекту підготовки до виконання завдань, розвивалися й інші напрями, які стосувалися, наприклад, кадрового, матеріального, медичного, логіс-

ЗМІСТ

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 1. ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

Авшенюк Наталія. Трансформація курикулуму підготовки вчителів у США, Великій Британії й Австралії: чинники та тренди.....	3
Анненкова Ірина, Шпильова Катерина. Процесна модель діяльності закладів вищої медичної освіти.....	5
Бондаренко Руслан. Розвиток лідерських якостей підлітків у закладах позашкільної освіти: з досвіду організації літніх програм у США.....	7
Голіков Антон. Компетентнісно-орієнтовані традиції досліджень підготовки майбутніх учителів фізичної культури.....	9
Гузенко Оксана. Стратегії підтримки і менторства у процесі безперервного професійного розвитку вчителів: уроки з європейського досвіду	12
Дмитерко Євгенія. Важливість англійської мови як дисципліни в закладах медичної освіти.....	15
Зінич Олена. Віртуальна реальність під час навчання анатомії	17
Зелений Ігор. Розвиток неперервної військової освіти в контексті глобальних викликів.....	19
Ількаєв Олександр. Формування американської музичної ідентичності: роль індіанських мелодій у творчості композиторів кінця XIX – початку XX ст.	21
Іл'юхіна Ілона. Історія розвитку симуляційного навчання.....	24
Іонов Владислав. Аналітичний огляд теорій управління соціальною роботою	26
Іщенко Анатолій. Проблема європеїзації вищої освіти у вітчизняних наукових студіях.....	29
Котелевський Іван. Специфіка інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва у Сполучених Штатах Америки	31
Кузьменко Наталія. Цілі та основні напрями молодіжної політики в Україні.....	33
Куліченко Алла. Значення педагогіки в медичній освіті	36
Крикун Валентина. Міжнародна навчальна мобільність як один із напрямів інтернаціоналізації професійної підготовки майбутніх учителів у країнах ЄС	38